

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 894

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 27 juli 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Mobiele zorgunits - Aansluitingen nutsvoorzieningen

Mensen willen liefst zo lang mogelijk thuis of in de eigen omgeving blijven wonen, ook als ze nood hebben aan bijkomende zorg en ondersteuning wegens bijvoorbeeld ouderdom of ziekte. Ook het Vlaamse regeerakkoord maakt uitdrukkelijk die keuze.

Een groot deel van die bijkomende zorg wordt in veel gevallen gegeven door mantelzorgers. Dat zijn vaak dichte familieleden, zoals kinderen of ouders. Zo gebeurt het dat mantelzorgers in hun woning een apart woongedeelte maken om die zorgbehoevende van thuis uit te kunnen helpen. Voor de creatie van zo'n zorgwoning zijn echter vaak ingrijpende of dure werken nodig en dat is niet altijd wenselijk of mogelijk, in het bijzonder wanneer de zorg maar tijdelijk moet opgenomen worden. Mobiele mantelzorgwoningen kunnen dan een alternatief zijn. In dat geval wordt een tijdelijke woning bij een bestaand gebouw geplaatst.

In een conceptnota voor nieuwe regelgeving (*stuk 156 (2019-20) Nr. 1*) pleit ik voor een duidelijk wettelijk kader voor het plaatsen van mobiele mantelzorgwoningen. Vandaag is er immers veel onzekerheid bij mensen die zo'n woonunit willen plaatsen. Begin juni 2020 werden in de commissie hoorzittingen georganiseerd over deze conceptnota. Er werd toen onder meer kort gewezen op de nodige aansluitingen op de nutsvoorzieningen die een dergelijke woning zou moeten hebben.

Aangezien een woonzorgunit niet als 'gebouw' of 'onderdeel van een gebouw' kan worden gekwalificeerd, beschouwen de nutsmaatschappijen een mobiele woonzorgunit niet als een wooneenheid. Dat betekent dan dat er geen plicht is tot het voorzien van een aparte aansluiting en individuele bemetering. Nutsmaatschappijen blijken daar ook geen vragende partij voor te zijn.

Dat heeft natuurlijk gevolgen voor de facturatie en de verdeling van de kosten tussen de bewoners van de mobiele unit en de bewoners van het gebouw bij hetwelk de mobiele unit werd gezet.

Een ander probleem is het plaatsen van zonnepanelen op de zorgunit. Daarvoor is dan geen aparte meter toegestaan. Het circuit moet dan op de meter van de hoofdwoning worden aangesloten.

Ook moet de unit worden aangesloten op het bestaande, interne rioleringscircuit.

Anderzijds stelt de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) dat elke nieuwe wooneenheid een aparte toegang moet hebben tot het distributienet. Voor elektriciteit wordt dit bepaald in artikel IV.2.1.4, §1, van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit (TRDE): "Een gebouw dat nieuw aangesloten wordt op het

distributienet en dat bestemd is als woning voor natuurlijke personen, moet uitgerust zijn met een individueel toegangspunt voor afname en indien van toepassing een toegangspunt voor injectie (> 10 kVA) per woonegelegenheid." Voor aardgas wordt dit bepaald door art. IV.2.1.4, §2, van het Technisch Reglement Distributie Gas (TRDG): "Een gebouw dat nieuw aangesloten wordt op het distributienet en dat bestemd is als woning voor natuurlijke personen, moet uitgerust zijn met een toegangspunt per woonegelegenheid waar gas afgenomen wordt."

1. In hoeverre moet een mobiele mantelzorgunit beschouwd worden als een afzonderlijke woonegelegenheid?
2. Is de minister op de hoogte van de problematiek van de nutsvoorzieningen met betrekking tot mobiele mantelzorgwoningen?
3. In hoeverre moet of mag desgevallend in afzonderlijke aansluitingen op de nutsvoorzieningen voorzien worden?
4. Indien er geen afzonderlijke aansluitingen op de nutsvoorzieningen moeten of mogen zijn, op welke manier kan dan tegemoetgekomen worden aan de problematiek met betrekking tot de verdeling van de kosten?
5. Indien er geen afzonderlijke aansluitingen op de nutsvoorzieningen moeten of mogen zijn, op welke manier kan dan tegemoetgekomen worden aan de problematiek met betrekking tot het plaatsen van zonnepanelen?
6. Indien er geen afzonderlijke aansluitingen op de nutsvoorzieningen moeten of mogen zijn, op welke manier kan dan gecontroleerd worden of de aansluiting met het bestaande rioleringscircuit correct gebeurt?
7. Op welke manier kan aan de problematiek met betrekking tot de nutsvoorzieningen voor mobiele mantelzorgwoningen een oplossing worden geboden, zodat dit geen belemmering is voor het plaatsen van een dergelijk type zorgwoning?

ATNWOORD

op vraag nr. 894 van 27 juli 2020

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. Vanuit energierechtelijk standpunt is dit een afzonderlijke wooneenheid. Dit gelet op de definitie van "wooneenheid" zoals opgenomen in het Energiedecreet (art. 1.1.3, 139°): *"elke eenheid in een woongebouw die over de nodige woonvoorzieningen beschikt om autonoom te kunnen functioneren"*. A fortiori is een apart gebouw, hoe klein ook, dat beschikt over alle voorzieningen om autonoom te kunnen functioneren (als woning) een afzonderlijke wooneenheid.

Een mobiele mantelzorgunit voldoet evenmin aan de definitie van een "zorgwoning" zoals bepaald in de Vlaamse codex ruimtelijke ordening. Een "zorgwoning" dient immers een geïntegreerde en ondergeschikte wooneenheid te zijn binnen een woning.

2. Er zijn geregeld vragen over de aansluitingen van verschillende soorten gebruikers, de vraag over mobiele zorgunits was mij onbekend.
3. Er moet in een aparte aansluiting of een afzonderlijk toegangspunt op het elektriciteitsdistributienet (en, desgevallend, aardgasdistributienet) worden voorzien.

De mogelijke technische aansluitconfiguraties zijn:

- Een afzonderlijke (tijdelijke) aansluiting op het distributienet: dit is altijd mogelijk.
- Het plaatsen van een tweede teller op de bestaande aansluiting: dit is mogelijk mits specifieke goedkeuring van de distributienetbeheerder, en dit is in functie van motivatie en beschikbare capaciteit op de bestaande aansluiting.

Een eigen aansluiting op of toegangspunt tot het distributienet garandeert de bescherming van sociale openbaredienstverplichtingen (bvb. de bescherming tegen afsluiting). De rechten die voortvloeien uit de sociale openbaredienstverplichtingen, die rusten op leveranciers en de distributienetbeheerder, heeft men immers enkel als men een eigen, individueel, toegangspunt tot het distributienet heeft. Dit eigen toegangspunt tot het distributienet is ook nodig voor het uitoefenen van het recht op vrije leverancierskeuze. Zonder dit recht kan men als netgebruiker immers niet zijn eigen leverancier kiezen. Dit is technisch vertaald in de technische reglementen distributie (TRDE en TRDG). Van dit principe kan wel afgeweken worden door de distributienetbeheerder. Dit betekent echter dat er ook méér toegangspunten kunnen worden toegekend, maar niet minder. Dit afzonderlijke toegangspunt hoeft niet als er sprake is van een toegelaten vorm van privé-distributienet (art. 4.7.1, §2 van het Energiedecreet). Het gaat om situaties waarbij de distributie van energie slechts een ondergeschikt en inherent aspect is van het totaalpakket aan geleverde diensten. Het gaat om de huur van een studentenkot of garage, rusthuiskamer, plaats op markt, in geval van evenement, enz.. De doorlevering van elektriciteit via laadpunten voor elektrische voertuigen is de andere toegelaten vorm van privé-distributienet. De mobiele zorgunits lijken niet onder deze toegelaten vormen van privé-distributienetten te vallen. De interne doorverbinding 'achter de teller' van de woning is bijgevolg niet toegestaan.

4. Gezien een afzonderlijke aansluiting op/toegangspunt tot het distributienetnet in het kader van huidige regelgeving vereist is (zie vraag 3), is er geen nood aan verdeling van kosten. Een interne doorverbinding 'achter de teller' van de (hoofd)woning, naar

de zorgunit, is volgens het huidige regelgevend kader niet toegestaan (zie vraag 3). Maar als dit zou worden toegestaan (zie verder, vraag 7) dan moet de aansluiting van de mobiele woonzorgseenheid beschouwd worden als een niet-verwaarloosbare uitbreiding van de installatie en moet ook deze uitbreiding gekeurd worden. De verdeling van de kosten zal dan onderling afgesproken moeten worden. Dit kan conform het verbruik (met eigen private (sub)meters, dan wel aan de hand van een forfait: partijen kiezen dat dan volledig zelf, tenzij hiervoor regelgeving wordt uitgewerkt.

5. Gezien een afzonderlijke aansluiting op/toegangspunt tot het distributienet in kader van huidige regelgeving vereist is (zie vraag 3), is deze vraag zonder voorwerp: er is geen problematiek, want de plaatsing van zonnepalen gebeurt op de eigen aansluiting/op het eigen toegangspunt (dus meter). De gewone voorwaarden gelden: dit moet gemeld worden bij de netbeheerder, er moet een conformiteitskeuring van de installaties plaatsvinden, enz.. Een interne doorverbinding 'achter de teller' van de (hoofd)woning, naar de zorgunit, is volgens het huidige regelgevend kader niet toegestaan (zie vraag 3). Maar als dit zou worden toegestaan (zie verder, vraag 7) dan zal de bewoner van de (hoofd)woning (=de enige door de netbeheerder gekende netgebruiker) mee kunnen genieten van de productie en tarifaire voordelen (energie) van de zonnepanelen. Ook de van toepassing zijnde kosten (bv prosumententarief) zullen gedragen worden door de netgebruiker geregistreerd op de aansluiting van de hoofdwoning.
6. Er wordt niet voorzien in een afzonderlijke aansluiting op het rioleringsnet wegens de tijdelijke situatie van dergelijke units.
 - De afvoer van afvalwater moet mee op de bestaande privéwaterafvoer van de hoofdverblijfplaats aangesloten worden.
 - De afvoer van het regenwater kan via natuurlijke afvloeï op het eigen terrein gebeuren of aangesloten worden op de bestaande hemelwatervoorzieningen (hemelwaterput, infiltratievoorziening, etc.) conform de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater (indien onder het toepassingsgebied van 40m²).

Indien de eigenaar niet op de bestaande aansluiting kan aansluiten wegens technische redenen of het financieel duurder uitkomt zal een bijkomende aansluiting aangevraagd worden bij de exploitant. In het MB keuringen bij het Algemeen Waterverkoopreglement worden de redenen van de keuring bepaald: nieuwe aansluiting, inbreuk op gelijkvormigheid na vaststelling, bij afkoppelprojecten en belangrijke wijzigingen. Elke exploitant vult het begrip 'belangrijke wijziging' in via bijzondere waterverkoopreglementen en aanvullende voorwaarden. Met het ontwerp MB keuringen zal dit gewijzigd worden ter harmonisatie van de regels. Belangrijke wijzigingen zijn daarin geschrapt en verduidelijkt. De keuring dient namelijk uitgevoerd te worden bij de plaatsing van een individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater of een bijkomende aansluiting.

7. De vraag is wat als belemmering gezien wordt: het gebrek aan gereguleerde kostenverdeling en de onmogelijkheid om eigen zonnepanelen te leggen, dan wel het moeten voorzien in een eigen aansluiting met de kosten vandien. In dat laatste geval: als dit als belemmering gezien wordt, en het beleidsmatig wenselijk geacht wordt dat voor dergelijke units geen aparte aansluiting op/apart toegangspunt tot het elektriciteits- of aardgasdistributienet vereist is, dan is hiertoe een wijziging in de regelgeving vereist. Meer bepaald zou art. 4.7.1 van het Energiedecreet gewijzigd moeten worden. Dat artikel bepaalt het principiële verbod op de exploitatie van privé distributienetten, dus het zgn. verbod op doorlevering van elektriciteit of aardgas. Ook de twee uitzonderingen op dat verbod zijn in dat artikel bepaald. Mobiele zorgunits ressorteren niet onder deze uitzonderingen. Het gaat immers niet om een situatie van 'breder dienstverleningsverband', namelijk een situatie waarbij de distributie van

energie slechts een ondergeschikt en inherent aspect is van het totaalpakket aan geleverde diensten. Voorbeelden daarvan zijn: huur studentenkot, rusthuiskamer, huur garage, markten, evenementen... Er zou in een bijkomende uitzondering moeten worden voorzien. Daarbij moet een afweging gemaakt worden tussen enerzijds, de belangrijke rechten die een afnemer geniet als gebruiker van een distributienet waarvan de beheerder tal van verplichtingen heeft, en anderzijds, de vereiste investeringen die de creatie van eigen aansluitingspunt ter waarborg van die afnemersrechten.